Ն.՝ 2028

1884 ՄԱՅԻՍ 13—14 ԲԱԶՄԱՐ—ԲԱԶՄԱՐ ԼՐԹԷՍԻ

ՍԷՐԻԶԻՆՃԻ ՄԷՋ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԹԵՐ

ՄԷՎԱՍՏԻ ԲՈԼԻԹԻԳԻՆԷ ԻԼՄԻՑԼ ՎԷ ՄԻԼԼԻՑԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէհէխկէ 20 գրուշտան

ՍՊԱՄՊՕԼ ԻԶԻՒՆ

Կիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալիք այլեդ . . . . . 105 »
Ուշ այլեդ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօլթա իւէ իրսալ օլունաճագլար իշիւն

Կիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալիք այլեդ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Գէհէր սաթրրը իշիւն

1 վէ 2 վէ շիւնճի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրը պարրաֆիկէյէ պիտա իլանաթ.

2 վէ շիւնճիւ սահիֆէյէքէ . . . 6 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »

Զիյատէ միւտաէթ իշիւն իլանաթա այլը բաղարլըգ օլուր։

Մէվսիմը նաֆիյա տայիր պէնտլէր վէճճանէն գասդուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայաճագ տրր։

ԿԻՐԻՆԻԻ ԿԷՉՄԻՇԷ Ն.՝ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իսարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասասը, Սպամպօլա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիսի։

Խանէյէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իսարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քէսֆիֆէի մէվսում հագգընտա բէսֆիֆէի մէքէսթիյսին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իսարը։

ԿԻՐԻՆԷԻՐՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մայիս օլտրը վէճճիլէ սէֆարթը էճնէպիրէ մէմուրլարը՝ եաղմուրգ պիր իրմիճլասպէր իսդրագը իլէ բուտուտման մուսաֆ օլարագ։ կէօմրիւ քանէն էշեայարընը ալմագ իմթիազընը հաֆզէրլէր։

Անճագ մէմուրինը մուսաֆիրլէր-հի

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ

Էկէր պու արա մէյտանը բօլիթիգատա ինկիլիզէրին թէքմիլ նազար ուտիգգաթը ճէլգ իթմիչ պիր Մբսբը վէ պիր տէ կօրտոն մէսէլէսի պուլունմուշ օլմասա, Ռուսիա տէվլէթինին Օրթա Ասիատա ալմըշ ալմագտա օլտուղու էշնի ատըմար, ինկիլթէրրատա պէօյիւք արպէտալարա սէպէպիյէթ վերէպիլիր իսի։

Զանն իտէրկէ ֆէրահ ֆէրահ տէյէպիլիրիզ քի, Ռուսիանին սէրպէսթճէ Ա.Ֆղանիսթան եանի իքինճի Հինտիսթան հուտուտընտա եայըլմագտա օլմասը, ինկիլթէրրանին Մբսբը իշլերի իլէ բէք մէշղուլ պուլունմագտա օլմասը նէթիճէլերինտէն պիրիսի, վէ պէլքի տէ էն պէօյիւք նէթիճէսի տիր։

Վագա պու պապատ, ումում երպապը բօլթիգա պէյնինտէ բէք ճիւղի պիր միւպայէնէթի էֆքեար վար տըր։

Ֆագաթ պու էֆքեարը ումումինին տախիլինտէ էօյլէ պիր ադիմ ֆարգ վար տըր քի, պու ֆարգ ումումիյէթին հիւքմինի հէման քեամիլէն իպթալ իլլէմքտէ տիր։

Բէք չօգլարը Ռուսիանին պիր եանտան Հինտիսթանա եագլըշմագտա օլմասընը վէ տիկէր եանտան տախի պու սէպէպլէ ինկիլթէրրատա զուհուրա կէլէն հէյէճանը կէօրտիւքլէրինտէ, ինկիլիզ հիւքմինին Հինտիսթան իլքէսինտէն մահվ ու նապէտիտ օլաճաղը կիւնլէրի եագլայմագտա օլմասը նէթիճէլերինի իսթիհրաճ իլլէմքտէ տիրլեր։

Ումում տիւնեանին, պիւթիւն Ռուսլարընը, վէ Ռուսիա թարաֆկիրլէրինին, վէ հաթթա էքսէր ինկիլիզէրին տախի էֆքեարը պու օլտուղու աշիքեար տըր։

Ֆագաթ ինկիլիզ վիւքէլասընն վէ ինկիլթէրրա հէյէթի ասքերիյէսի էրքեանընին մէմուլ օլունտուղու տէրճէճտէն բէք ազ թէլլաշ կէօսթէրմէքտէ օլմալարը, ասըլ մալ սահիպլէրինին, տիշարտան սէյիրճի օլանլար վէ տախլիտէն իշին ասըլ բու հունա վագըֆ օլմայանլար գատար իշէ էհէմմիյէթ վերմէմէքտէ օլտուղլարընը աշիքեար իսպաթ իթմէքտէ տիր։

Ռուսիա տէվլէթինին Ա.Ֆղանիսթան հուտուտլարընտա եայըլմասը իլէ, Ա.Ֆղանիսթանին պէրի թարաֆընտա պուլունան ինկիլիզ Հինտիսթանը իւզերինէ հիւճում իլլէմքտի պէ.ինինտէ օլ տերճէճտէ մահիճ պիր ֆարգ վար տըր քի, սըրա պիր Հինտիսթան մուհարեպէսինէ կէլէնէ տիկին, տիւնեանընն տիկէր գէթալարընտա նէ՝ խարիթալար վէ նէ՝ հուտուտլար թէպտիլ իտիլէճէյի իհթիմալլերի հուզուրընտա Հինտիսթանընն սէօզիւ պիլէ օլունմասը ճայիզ օլմամագ կէրէք տիր։

Ինկիլիզէրին Հինտիսթանտա եէրլէշմէլերի 300 սէնէյէ վարըյօր։

Պու 300 սէնէ զարֆընտա պիւթիւն էվրօբա պիր պաշտան օ պիր պաշա գատար էլտէն էլէ կէչիպ, չօգ տէվլէթլէր պաթտըլար, չօգ տէվլէթլէր եէնիտէն հայաթ պուլտուլար, չօգ միլքլէր քիւչիւլտիլէր, վէ չօգ միլքլէր տէ պէօյիտիլէր։

Ինկիլիզէրին էլինտէն Հինտիսթանը զապթ իթմէք թէճրիպէսինտէ պուլունան տէվլէթլէր տախի ազ ճան արպ ճան վերէճէք պէտպախթ հալլերէ տիւշար օլմատըլար։ Ֆագաթ տալիմա ինկիլիզէրին հիւքմ ու զապթը թահթընտա գալան Հինտիսթան պիր եանտան սէրբիլտիքճէ սէրբիլիպ, իլլա շիմտի օլտուղու գատար հիչ պիր վագքթ պու տերճէճ պիր սէատէթ ու էմնիյէթը հալէ վասլը օլմամըշ իսի։

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին օլ վագքթտան պէրու պինինէֆս եալընը ինկիլթէրրատա նուֆուսճա սէրբիզ գաթ, վէ վարիտաթ ու գուվվէթ ճիհէթլերինտէ տախի հուտուտասուզ տերճէճտէ պէօյիւմիչ օլմասը խուսուսը տա պաշգա։

Իքի իլչ ասրտան պէրու, էվրօբա տէվլէթլերինտէն հիչ պիրիսի նուֆուսճա, վարիտաթճա, վէ գուվվէթճէ, ինկիլթէրրայա նիսպէթ գապուլ իսթճէք տերճէճտէ պէօյիւմէտիլէր։ Վէ Հինտիսթանտա ինկիլթէրրայա պիր բագիպ օլմագ հավվէսինտէ պուլունմըշ օլան Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէվլէթլերի տախի, մեղքիւր տէվլէթլերին տախլիտէ պուլունմագտա տըրլար։

Տէտիրիմիզ չէյ սըրֆ պիր էֆքեար տեյիլ տիր։

Թարիխչէր, սթաթիսթիգչէր, վէ վուգուաթլար սահիհլիի տիր։

Էկէր Ռուսիա տէվլէթինին Ա.Ֆղանիսթան հուտուտլարընտա եայըլըպ Հինտիսթանա եագլայմասը պիր թէհլիքէյի մութլագ օլապիլիր իսէ, վէ էկէր ինկիլթէրրա տէվլէթինին, հինը իգթիղատէ Հինտիսթան իլլքէսի իւզերինէ պիր Ռուսիա հիւճումունա գարշը գօյապիլէճէյինէ էմնիյէթի քեամիլէսի պուլունմամագտա իսէ, արթըգ սաիր հիչ պիր տէվլէթին տախի գուտրէթ ու էմնիյէթի հալինէ կիւվենիլմէսինտէն զիատէ պօշ պիր չէյ օլամագ։

Ռուսիա տէվլէթինին Օրթա Ասիա միլլէթլերինի ֆէթհ իտիպ քէնտի միլքինի, թէպասընը, վէ թիճարէթ մէնպալերինի արթըրմասը պաշգա չէյ տիր։ Հինտիսթան իլլքէսի իւզերինէ քէնտիսինէ աթֆ օլունան հիւճում թասավվուրու տա պիւսպիթիւն պաշգա պիր չէյ տիր։

Իշթէ արանըլաճագ, վէ իշին ճանը վէ էսասը օլան ֆարգ պու տըր։

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Հինտիսթանը զապթ վէ քէնտի հիւքմի թահթընա ալմայա նէ գատար հագգը պուլունմագտա իսի՝ Ռուսիա տէվլէթինին տախի Օրթա Ասիատա պուլունան նիմ մետենի միլքլերի զապթ իլլէմեյէ օլ գատար հագգը պուլունմագտա տըր։

Էկէր Ինկիլթէրրա տէվլէթի Ռուսիանընն Օրթա Ասիատա եաբերլմասընը հագգըզ կէօրմէքտէ օլսա իսի, օլ վագթ քէնտիսինին տախի ֆէնար Ասիատան, եանի Հինտիսթանտան տիշարը չըգմասը լազըմ կէլմիշ օլաճագ իսի։

Պիր իւլքէնին օրթասը իշին պաշգա հագգ, վէ քէնարը իշին պաշգա հագգ օլապիլիր մի։

Նասըլ քի վագթի իլէ Ինկիլթէրրա վիւքէլասը ազալարընտան պիրիսի տախի սէօյլէմիշ իսի, Ասիատա, հէմ Ռուսիա տէվլէթի իշին վէ հէմ տէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի իշին, բահաթ բահաթ սըղըշաճագ բէք կէնիշ եէր վար տըր։ պունուն իշին պիրիպիրլերինին գանընը իշմէյէ պիր հաճէթ եօգ տուր։

Պունտան տա պաշգա, Ինկիլիզէրին Հինտիսթանը զապթ իթմէլերի իլէ Հինտ եշիրսի մետենիյէթ տարիրէսինէ իսիպ վէ իհեա գըլընմըշ օլտրը կիպի Ասիանընն իչերիլէրինտէ պուլունան սաիր Նիմ եապանի միլլէթլեր տախի պիր էվրօբա տէվլէթի օլան Ռուսիանընն իտարէսի թահթընտա տահա բարլագ պիր հալէ կիրմիշ վէ պու սուրէթլէ ումում մետենիյէթէ տախի տօլաերտան պիր խրտմէթ իտիմիշ օլապիլիր։

Իշին պուրալարընա գատար ինկիլիզէրին թէճրիշնա հագգը պիր սէպէպէ մահէլ եօգ տըր։

Ֆագաթ պունլարընն արգասընտան կէլէն սաիր իքի ճիհէթլեր վար տըր քի, ինկիլթէրրա վիւքէլասընն վէ ինկիլիզ էհալիսինին թէքմիլ նազար ու տիգգաթընա չաեան պուլունմագտա տըր։

Պիրինճի · Ա.Ֆղանիսթանընն հալը իսթիգպալի։

Իքինճի · Ռուսիա տէվլէթի հիւքմինէ կէչէն միլքլերտէ ինկիլիզ մաթաընին արթըգ կէչմէմէսի։

Պիրինճի ճիհէթին սրբասընա գօնմասը ինկիլթէրրա տէվլէթինին էլինտէ օլապիլիր իսէ տէ, իքինճի ճիհէթինտէն իւմիտ եօգ տըր։

Իշթէ Հինտիսթան վէլիէլէսինին սահիհ տալը տա պու տուր։

Եօգսա էկէր Ռուսիա տէվլէթինին Հինտիսթանա եագլաշա եագլաշա մէմալիքի մեղքիւրէյի զապթ իտէճէյի սահիհ պիր տերտ հալինտէ պուլունմուշ օլապիլսէ իսի, տիւնեա իւզերինտէ նէ գատար տէվլէթլէր վար տըր քի, տերտլերի եալընը պէօյլէ չէյլէր օլմասը իչիւն իգթիսար իտեճէքլեր իսի։

Ռուսիա տէվլէթինին Հինտիսթանը զապթ իթմէք արզուսընտա պուլունտուղու վագա ինքեար օլունամազ։

Վէ նէ՞ իչիւն պէօյլէ պիր արզուտա պուլունմասը։

Վէ սայիր տէվլէթլերտէն տէ հա՞նկըսը, էկէր իհրասընը գապիլ կէօրսէ, սըրֆ պիր արզու հիսսի իթմէք տէյիլ, իլա պիր տագըգա պիլէ ֆէվթ իթմէքսիզին արզուսունուն իհրասընա տա գըյամ իթմէք։

Տիւնեատա մէնն իտիմէսի գապիլ օլմայան չէյլերտէն պիրիսի տէ արզու տըր։

Ֆագաթ արզու պաշգա պիր չէյ տիր իհրա տա պաշգա չէյ տիր։

Վէ տէվլէթլերին միւվաղէնէյի գուվվէթի պու հալտէ տէվամիթտիքճէ սըրֆ արզու իլէ իհրաաթ արասընտա նէ գատար ճէսիմ պիր ֆարգ պուլունմագտա իսէ, տէյիլ եալընը Ռուսիա տէվլէթինին իլլա սաիր քեաֆֆէյի տէվլէթլերին տախի, տիւնեա խաղինէսինին մեքքէղի օլան Հինտիսթան իւզերինէ հիւճում իթմէլերի խեեալաթը վէ սահիհլիի արա եերինտէ տախի օլ գատար ճէսիմ պիր ֆարգ պուլունմագտա տըր։

Ումում տիւնեանին հալինտէ պիւսպիթիւն վէ ումումի պիր թէպէտտիլ հուսուլէ կէրմէտիքճէ, Ռուսիա տէվլէթինին տօղրուտան տօղրու Հինտիսթան իւզերինէ հիւճում իլլէմէսի սրֆ պիր խէյալաթ տըր։

Պունուն նէ՞ իչիւն պիր խէեալաթ օլտուղունու տա իլլահ իտեճէյիզ։

Ֆագաթ Ռուսիա տէվլէթինին Հինտիսթան իւզերինէ հիւճում իտեճէյի իհթիմալինին, չիմտիյէ տէկին օլտուղու կիպի պէյքի իլա նիհայէ պագը պագլանաճաղընա տա սէպէպլէր վար տըր։

Պու սէպէպլերի տէ իլլահ իտեճէյիզ։

Կերէք Ռուսիա տէվլէթինին վէ կերէք Ինկիլթէրրա տէվլէթինին տախիլի մեսէլելերինտէ, պու Հինտիսթան մեսէլէսի պէօյիւք պիր օյուն օյնամըշ տըր։ Վէ հեր իքի թարաֆ տախի վագքթ վագքթ, Հինտիսթան իւզերինէ պիր հիւճում իհթիմալինին քէսպը ազամէթ իլլէմէսի սայէսինտէ, քէնտի տախիլլերինտէ ազ մանօվրալար իհրասընա նայիլ օլմամըշլար տըր։

Ռուսիա տէվլէթի, վէ ինկիլիզ վիւքէլասընն մուհաֆազաքեար (գօնսերվաթիվ) ֆրրգասը, քէնտի էհալիլերինին նազար ու տիգգաթլարընը իսթէմէսիքլերի չէյլեր իւզերինտէն պաշգա պիր չէյ իւզերինէ չէվիրմէք իչիւն, էքսէր տէֆա տօղրուտան եա տօլայըտան Հինտիսթան մեսէլէսինէ գուվվէթ վերմիշլէր, վէ էպէտիլիք հալի քէսպ իթմիշ օլան պու պէօյիւք սերմայէտէն ազ թիճարէթ չըգարմամըշլար տըր։

(Տեվ-դ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՎԱՆ

Շեհրը մէգքիւր մուսալիրիմզտէն մայիս 1 թարիխիյէ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր։

ԱԶԱՊՈՒՐԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Վանայ Նորընտիր Նահանգապետ Վսեմ. Համտի բաշա ըստ հեռագրոյ երկու օր է Կարինէն մեկնած լինելու է դէպ այս։ Նորին Վսեմութիւնը Կարին հասած լինելով նախընթաց օրը, հեռագրով տեսակցեցաւ տեղւոյս կեդրոնական կառավարիչ Մէհմէտ Մուխթար բաշայի հետ՝ գուցէ ինչ ինչ հրահանգներ հաղորդելով նմա։ Դյժմ նահանգապետի տեղապահութիւն կը կատարէ ասա տեղւոյս փսեմ. Ցէֆ. Թերտար էֆ. որ համար ևս զբրոյց կայ թէ՝ Վանէն մեկնելու հրաման ստացած է, և թէ յաջորդ տէֆթերտար մ՚ընտրուած է։

* * *

Տեղւոյս նախորդ նահանգապետ փսեմ. Հասան բաշա՝ նախընթաց (ապրիլ) ամսոյ 16ին Վանէն մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս։ Քաջբերուներաց գաւառի կեդրոն-Ականց գիւղաքաղաքնստած կրս. պասէ ապրիլ 22ին Լէգք կամ Ա. բալէգք գիւղի Ս. Փրկիչ մատրան նոյն աւուր (Աշխարհամատրան կիւրակէի) տօնախմբութեան առթիւ հոն տեղի ունեցող տօնահանդէսի ո՛րպէս վերջանալու տեղեկագիրն ստանալու համար, և զոր հեռագրով պահանջեց ասի նահանգապետութեան տեղապահութենէն։ Տօնահանդէսն արդէն ամենայն հանդարտութեամբ վերջացաւ։

Վսեմ. Հասան բաշա գուցէ այժմ կարնոյ մերձեցած ըլլայ և նամակս այդր հասանելուն և նա ժամանած լինի ի Կ. Պոլիս, յորմէ երկար տարիներ բացակայ գըտնուելուն և ինքն շատ կարօտ կը զաչէր վերադառնալ անդ։ Հասան բաշա խարբերդն էր, 1877 յունվար 6ին Վան մտաւ, յորմէ 37 օր առաջ Վանայ մեծ հրդեհն կատարուած էր։ Նորա ի Վան պաշտօնավարութեան շրջան եղաւ ճիշդ 7 տարի, 4 ամիս և 11 օր։ Հասան բաշա՝ Վանայ երկրորդ անգամ կուսակալութեան բարձրանալուն, անդրանիկ կուսակալն էր։ Դժուար կը յիշուի, թէ՝ եղած է մի այլ բաշա՝ որ այսչափ երկար շրջանով Վան մնացած է։ Դորա օրով Վան անցուց պատերազմի տարին՝ յոր փեղի ունեցաւ հրդեհ անհաճոյ շահատակութիւնը։ Մեծ աղէտ սոսկ։ Թագեայ՝ պղնձեայ՝ և արծաթախառն դրամոց կոտրուիլն ու վերնալն։ ոսկւոյ 170ի մօտէն մերձ 100ը իշանելն, ի հէնքեարի Շեյխ Ուպէյտուլլահի ապստամբութեան ու ձերբակալութեան գործողութիւնքն։ Դորա օրով Վանայ Ազգ. առաջնորդական ղեկն վարեցին Գեր. Թադէոս վարդապետն, Երեմիա եպիսկոպոսը, Գարեգին Ծուրբ Հայրն, Ամեն. Խրիմեան Սրբազան ու այժմեան Գեր. Պօղոս եպիսկոպոս՝ վանահայրն Լիմ անապատի։ Հասան բաշա իւր բացառիկ ընթացքով յաջողեցաւ իշխել բոլոր պաշտօնէութեանց, ժողովոց ու դատարանաց վրայ։ Դա իր ամէն արարմանց ու գործոց մէջ գաղտնապահութիւն ունեցաւ կամ արտաքին երևոյթն ներքինէն տարբեր ցուցուց։

Նորին Վսեմութիւն Հասան բաշայի որպէս գաւառական՝ նոյնպէս և երթն խիստ նշանաւոր հանդիսացաւ։ Քաղաքի դռնէն սկսեալ մինչև կէս ճամբայ ճանապարհի տարածութեան վերայ խռնուած էր ժողովրդական մի ահագին բազմութիւն, որ ի գըլուխն կեցած էր զօրագունդն հանդերձ նուագածուօք՝ գոյնզգոյն դրօշակներ բացած։ Հրաւիրմամբ առաջն. Տեղապահ Պօղոս Սրբազանի 6 թագի (1) ազգ. երգչիկ մանկտիք հրաժեշտական բարևի կանգնած էին իրարմէ քանի բոպէ հեռաւորութեամբ՝ նուագելով ՊՂԷԷՐԻ երգերը։ Հարիւրաւոր ձիաւորաց բազմութեամբ շրջապատեալ էր Ն. Վսեմութիւնը։ Ամեն. Ս. Հայրին և Գեր. Ս. Տեղապահն հանդերձ Հայ նշանաւորքն միասին գնացին մինչ կէս ժամու ճանապարհ. ի բաժանման՝ խիստ պատկառանք և համակրանք տեսնուեցաւ Ս. Հայրիկին հետ երկար խօսակ.

(1) Արարք, Նորաշէն, Կանկոյսներ, Ս. Յակոբ, Հայկավանք և Քաղաքամէջ։— Խնամատար ընկերութեան Որբանոցի սանուն՝ խառնուած էին Ս. Յակոբայ տղայոց մէջ՝ զի Որբանոցն նոյն թագի մէջ կը գտնուի։

ԷՄԻԼԻ ՊԱՊԱ ԹՕՄ

ՄԻՒԼԼԻՖԻ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Զ.

ՊԷՏՊԱԹ ՊԻՐ ՄԱՇՈՒԴ

(2027 Ն.-Դրօսան պէջմ)

Պիրիսինէ պիր գըզ էվլատ, վէ տիկէրինէ տախի պիր բէտէր էքսիլմէքտէ իսի։

Ճէնապը Հագգ, չիմտի իքիսինին տէ էքսիկինի թամմամլամագտա տէյթլ մի իսի. պունտան զիատէ նէ՞ իգպալ օլապիլիր իսի։

Իմտի իխթիար Պապա Թօմա, հէնուզ կէնճիքթ աթէչինի զայպ իթմէմիշ օլան կէօզլէրինի կէօյէ տօղրու գալարրը, վէ էլէօնօրանընն թապէ վէ տիլպէր էլլէրինի տուտագլարընա տօղրու կէօթիւրութիւ։

Պէշ տագըգարդ պիր սիւքիւնէթի հալ.

Պօրա թէքքին օլմուշ իսի։

Պապա Թօմ, պօղաղընընն տէլիկինի պիր աղ ըսլաթըպ իչէք պիր հալէ կէթիրմէք իչիւն խայլիճէ չայընըզդատան սօնրա, սահիհ պիր բէտէրէ մախսուս մուհապպէթ աթէչի իլէ բարլամագտա օլան կէօզլէրինի, էլէօնօրայա տօղրու չէվիրսի, վէ,

»Հա՛յտէ տիլպէր գըզըմ, արթըգ վագթ կէճիքմիշ տիր», տէտի. «Անտէրսընն սէնի հալա գատընընա կէօթիւրիւպ թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա, թէքբարէն պուրայա կէլլին. քէնտիսինէ իքի չիֆթ սէօզիւմ վար տըր։ Հալա գատընընա տա պէնտէն ուէյամ էթ»։

Էլէօնօրա թէքբարէն տիլ իւզերինէ կէլիպ, իսթիյարընն անընը պուս իթտիքտէն սօնրա, Անտէրսընընն էօնիւնէ տիւշիւ, վէ ճիսի պիրտէն գուսիպէ տիչարը չըգտըլար։

Անտէրսընն ավտէթի կէճիքմէտի։

Գուլիպէնին գաբուսու սրգը սրգըյա գաբանտրգտան, վէ տէլիգանը Անտէրսընն իսթիարընն գարշըսընտա օթուրտրգտան սօնրա, Պապա Թօմ մերգումուն էլինի թուրտու, վէ,

—Պու տիլպէր կիւլիւ տէրուն տիլտէն սէվմէքտէ՞միսին Անտէ՛րսընն, տէտի։

—Էլէօնօրանընն տիլպէր այագլարը ալթընտա էօլմէքտէն պաշգա սէատէթի հալ խէեալ իթտիյիմ եօգ տըր։

—Կէօրիյորըմ քի օ տախի սէնի բէք սէվմէքտէ տիր։

—Եվվէթ, պիրիպիրիմիզին գուճաղընտա պէօյիւտիք, պիրիպիրիմիզին գուճաղընտա տա էօլէճէյիզ տէմիշ տիր։

—Ճէնապը Հագգ իքինիզի տէ մուհաֆազա իթսին. Ինշալլահ ագաը իզտիվաճընըզ կիւնիւ տէ կէճիքմէյէճէք տիր։

—Հէնուզ իքիմիզ տէ ֆագըրըզ, Պապա՛ Թօմ։

—Ֆագաթ պէն զէնկին տէյլ՚միյիմ։

—Ալլահ սէրվէթինիզի արթըրսընն իխթիա՛ր տօսթում, ֆագաթ պիր տիկէրինին զէնկինլիյի իլէ մէսուտ պիր գօճա օլմագտան իսէ, սէֆիլ վէ ֆագըր պիր մաշուգ հալինտէ գալմագլըզը միւրաճաճ ատա իսէրիմ։ Ալթը եէտի եաշընտան պալայարագ չալըշմայա պալշըրմ։ Վէ համա օլսուն օ թըֆըլ սինինիմտէ չիմտիյէ տէկին հէմ քէնտիմի, հէմ էլէօնօրայը, վէ հէմ տէ քէնտի սէֆիլ հալա գատընընը էօլմէյէճէք գատար պէսլէմէյէ միւքթէսիր օլտըղմ կիպի, էկէր էվլէնէճէք վէ տօղաճագ չօճուգլարըմը սէֆիլ օլմագ. սըգընն պէսլէյիպ պէօյիւտէճէք պիր սէրվէթ բէյտա իթմէյէ մուվֆիֆագ օ.լամագ իսէմ, էօյիւպ կիտէնէ տէկին ատճագ չիմտիքի իւչիւմիկի տօյուրտճագ գատար օլսուն բարա գաղանապիրիմ։

—Անտէ՛րսը, չիմտիյէ տէկին վարիտաթըմընն ճիւզի պիր մըգտարընտան սանա հէր նէ թէրք իթտիմ իսէ գապիլ իթմէտին։ Անճագ 4—5 այ գատար վար տըր քի սիպին իլէ իւնսիյէթ բէյտա իթմէք պաթթընա նայիլ օլմուշում տըր։ Շիմտիյէ տէկին պէնի նէ գատար իւզուուն իսէ էլ վերիր. պու 4—5 այ զարֆընտա 4—5 տէֆա սիզէ պիր խըտմէթ իթմէքլիյի թէքլիֆ իթտիմ, վէ սէն տէֆտընընտա ըէտտ իթտին։ Անտէրսընն, պու էթտիյին էյի չէյ տեյիլ տիր։ պէնիմ սերվէթիմ քիւլլիյէթի չէյ տիր. սիզէ թէրք իթտիյիմ մըգտար, եանի թէրք իթմէք իսթէտիյիմ մըգտար տիմէք իսթէրիմ, պէնիմ իչիւն հիչ նէվինտէն պիր չէյ տիր. վէ պիմիշ օլ քի, էկէր պու ինտընտա տէվամ իտեճէք օլուր իսէն, պէնիմ սէֆալէթիմի մուճիպ օլաճագսընն։

—Ֆագաթ Պապա՛ Թօմ, նէ՞ իչիւն իսթէրսինիզ քի պէն սիզին սերվէթինիզէ չէրիք օլայըմ, սիզին սերվէթինիզին վիճուտ կէլմէսինէ պէնիմ պիր խըտմէթիմ վա՞ր մը տըր։ Սիզ ատէթա պանա իանէ իթմէք իսթէյօրսընըզ. պէնիմ հագգըմ օլան չէյ եալընըզ տօսթլըղընըզ տըր. չիւնքի պիր կիւն պիր տօսթլուգ վազիֆէսի իճրասընտա պուլունուպ մուգատէլէ իթմէյէ պիր իւմիտիմ օլապիլիր. տօսթլուգ ումում իչիւն տիր. վէ հէր քէս պիրիպիրինէ մուգատէլէ իտէպիլիր, ֆագաթ բարա ճիհէթինէ կէլինտիքտէ, պիր կիւն պէնիմ տախի սիզէ պիր գարշըլըգ խըտմէթ իթմէքլիյիմ գապիլ օլամայաճաղընտան, մուգատէլէ իւմիտի օլմայան պիր ֆէտաքեարլըղընընը գապուլ իտէմէմ։

—Էկէր սէն քէնտին իչիւն գապուլ իթմէզ իսէն, սէվտիյին էլէօնօրա իչիւն գապուլ էթ. մերգումեյէ պիր ճէհէգ մագամընտա վերմէք իսթէյօրսը. էլէօնօրա պէնիմ գըզըմ տեյի՛լ մի. պանա գըզ կվլատ օլմայա սէօզ վե՞րմէտի մի. պունա պիր տեյճէճյին գալը՞ր մը։

—Եվվէթ գալը Պապա Թօմ. սիզ կէլմէտէն, քէնտիսի իլէ տախի պու մատտէ իւզերինէ սէօյլէշմէքտէ իսիք։ Պղ՞ըմիսինիզ էլէօնօրա նէ՞ ճէվապ վերտի։

—Նէ՞ ճէվապ վերտի։

—Շիմտիյէ տէկին սէն քէնտին նէ սուրէթլէ պէնի պէսլէտին իսէ, պունտան սօնրա տախի օ սուրէթլէ պէսլէ. սէնին անընընը թէրի իլէ ըսլանմըշ օլան էքմէք, գրալ հապրէթլերի մաթպախընտան կէլէն նէֆիս թամամլարտան չօգ զիյատէ թաթլը տըր, տէտի։

—Սիւսկո՞ն Ալլահ, նա՞սըլ տա պիրպիրլերինի պուլմուշլար։

—Իյթէ, իչին հալի պու տըր Պապա Թօմ, բէճա իտէրիմ արթըգ պու սէօզիւ գարա։

—Անտէրսըն, սէվկիւլիւ էվլատըմ, պէնի մէյեուս գըզըյորսը։

—Պունը իչիւն թէէսիւֆ իտէրիմ, ֆագաթ. . .

—Պանա պագ Անտէ՛րսը, պէն ուզաղ պիր մահալէ եօլճուլուգ իտէճէյիմ։

(Տեվ-դ)

ցութեամբ և տխրաժպիտ դիմօք։ Գեր.Տեղապահ Սրբազան հրաւիրեց Նորին Վսեմութիւնը Լիմ Անապատի վրայով անցնիլ և հոն իջանել մի երեկոյթի։ սակայն Նորին Վսեմութիւնը մեծաւ շնորհակալութեամբ և խնդրանօք աղաչեց որ ներէ՝ հրաւէրն ընդունիլ անկարող լինելուն համար։ Հասան փաշա նոյնպէս չը կարաց ընդունել երեկոյթի հրաւէրը Անդր. Հիւպատոս Պ. Էյրսի կողմէն՝ որ պատրաստուած էր տալ։

Իսկ ապրիլ 13 ուրբաթ երեկոյ՝ մի նշանաւոր կոչունքի հրաւէր ընդունեց զօրաց հրամանատար Վսեմ. Միւնիր փաշային։ Կոչունքն խիստ չքեղ և մեծածախ էր՝ որ կատարուեցաւ զօրանոցի մեծ սրահին մէջ։ Յուսաւորութիւնն կատարեալ էր։ Հրամանատար փաշա հրաւիրած էր և Ս. Հայրիկն ու Գեր.Տեղապահն ընդ չորս Հայոց նշանաւորաց՝ որք էին Գ. Գալֆեան, Յ. Թէրզիպաշեան, Մ. Մարութեան և Ե. Շարան-Պէյեան պէյերը։ Հրաւիրեալ էին և Պ. Էյրս։ Տիկին Կամարական ու Պարսկական Հիւպատոս, բայց առաջինն միայն ներկայացած էր։ Վսեմ. Հասան փաշա ներս մտած ատենը հնչեցաւ զօրական նուագախումբն։ Եւ ելան Ս. Հայրիկն և միւսքն մտած ատենը շարունակուեցաւ նոյնը։ Աշակողմեան Ա. Թիւ նստարան յատկացած էր Հասան փաշայի։ Բ. Թիւն Ս. Հայրիկին։ Զախակողմեան Ա. Թիւն ինքեան Միւնիր փաշայի և Բ. Թիւն Պօղոս Սրբազանին։ Ի սեղանի ըստ պարտ ու պատշաճի կարճ ատենաբանութիւններ ըրին Ս. Հայրիկն ու Պ. Էյրս։ Ս. Հայրիկ օրհնութեան մաղթանք կարդաց 'ի վերջոյ Օսմ. մեծազօր տերութեան վեհ. կայսեր և Հասան փաշայի կենաց։ Զօրաց փողհարքն նուագեցին ցվերջն։ Սոյն երեկոյթը մօտ երեք ժամ տեւողութիւն ունեցաւ։ բազմականաց թիւն էին 18։ Այս կոչունքը Միւնիր փաշա տուաւ հրամանաւ Վասպուրականի զօրաբաժնի ընդհանուր հրամանատար Վսեմ. Մուսա փաշայի, որ կը կարծուի թէ այժմ յերիզա կը գտնուի 'ի կեդրոնավայրն Դ. զօրաբանակի։

* * *

Ինչպէս ընդհանուր տեղիս՝ նոյնպէս և ի Փասպուրական, ամենայն Հայոց Հայրապետի ընտրութեան մասին՝ որոյ վերջին քարէարկութիւն կը կարծուի լինել ամսոյս 6ին առաջիկայ կիւրակէ երեւման խաչի տօնին, ի կեդրոնական Տաճարի Հայրապետական Աթոռանիստ Մայրավանքին, գուցէ և ոչ մի ժամանակ այնչափ ժողովրդեան ուշադրութիւն չէ դարձած՝ որչափ այժմ։ Այս մասին ի գուառա՝ Վասպուրական անչուչտ Զմիւռնիայէն աւելի յառաջ պէտք էր հնչել։ Վանայի Խրիմեան Սրբազան Վասպուրականցի է, զոր Ազգի մեծամասնութիւն կազմող Թրքահայոց ներկայացուցիչ կեդր. Ազգ. ժողովն ի Կ. Պոլիս երկրորդն ըրաւ երեք կաթողիկոսացուցաց, և որ ի Կ. Պոլիս նախկին Պատրիարքն էր, փոխանորդ էջմիածին նստող ընդհանուր Հայոց Հայրապետին։ Մեր հայրենակից Վանեցիք այդը 7500 ստորագրութեամբ հանրագրութիւն մը տալով (1) առ կեդ. Ազգ. ժողովն փաստաբանեցին կաթողիկոս լինելու մեծ իրաւունքն ի Խրիմեան Սրբազան՝ որը հետեւութեամբ ապրիլ 7ին տեղւոյս Գաւառ. Ազգ. ժողովոյ Դիւան ի դիմաց Վանայ ժողովրդեան շնորհակալութիւն հեռագրեց առ կեդր. ժողովոյ Ազատնապետ Մեծ. Քրիստոսուսուր էֆ. Ղազարոսեան։ Ջան մեծ, փափաք մեծ և յոյս մեծ է 'ի Վան և 'ի Վանեցիս տեսնել զԽրիմեան Հայրիկն 'ի գահն Կաթողիկոսութեան ամեն. Հայոց։ (2) Կրնայ սպասել ու տեսնել Թրքահայոց քուէներէն զատ միւս Հայոց քուէները և յէջմիածին սինոդականաց և 8 կղերականաց քուէներն ի՞նչ պիտի ընեն։ Տեղւոյս ժողովրդենէն ալ մի ամենատուար հանրագրութեամբ հեռագիր մը ուղղուեցաւ ասկէ 10 օր առաջ 'ի Տփղիս Մշակ լրագրի՝ անտի Աէյ-ֆանէի, թէ՝ «կը խնդրուի Խրիմեան կաթողիկոս ընտրել»։

* * *

(Տեղ.)

ՅՈՒՅՑԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ

1884 տարւոյ հանգանակութեան ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի

	դրկն. արծ.
Նախորդ Հրատարակութեանց գումարը	23420
Մեծ. Տեարք	
Համբարձում Եղիազարեան և Մինրան Պանուկեան	864
Մանուկ Օնդատեան	864
Յովհաննէս Կիւմիշեան	540
Տիգրան և Թորոս Փարաղամեան	540
Յովակիմ Սատամպոլցեան	324
Մ. Կարապետ Օհանեան	432
Յակոբ Տիլտիգեան	216
Գէորգ Դրլբճճեան և եղբայր	216
Յարութիւն Շերպէթեան	216
Սիմէոն Մանուկեան	216
Ռափայէլ Մարկոսեան	216
Բարսեղ Խիւպէսէրեան	216
Սահակ Գարայեան	216
Այրճեան եղբարք	216
Տէր Յակոբեան և Մեծատուրեան	216
Սարգիս Աբրահամեան	216
Տիլիզեան Որդիք	216
Գէորգ Թագւորեան	216
Երեւում Փափազեան	216
Կարապետ Զամբէրթէնեան	216
Պօղոս Ճիւէրճեան	120
Համբարձում Զարդարեան	108
Կարապետ Տէրունեան	108
Զէյէեան եղբարք	108
Ահարօն Մարգարեան	108
Միհրան Աշոտ	108
Տիրան Յակոբեան և Ընկ.	108
Տօգթ. Ստեփան Յակոբեան	108
Աւետիս և Բարսեղ Զամպաքճեան	108
Յակոբ Բէլէկեան	108
Կարապետ Բէհլիվանեան	108
Յովսէփ Խաչատուրեան	108
Թովմաս Աւետիսեան	108
Յակոբ Պէնկեան	108
Սերովբէ Թիւրապեան	108
Թովմաս Գարագաշեան	108
Կարապետ Շամանճեան	108
Եղիա Եղեկեան	108
Թովմաս Բարաճեան	108
Սերովբէ Պասմաճեան	54
Յակոբ Պօճճալեան	54
Յովսէփ Բէթրաքեան	40
Բիւզանդ Աբրահամեան	40
Ոմն	40
Պօղոս Բէլէկեան	40
Միսակ Պէկեան	40
Յարութիւն Կիւլիւսթանեան	40
Պագդասարեան եղբարք	20
Մարգար Տէմիրճեան	20
Մարտիրոս Մարտիրոսեան	20
Սեդրակ Միսակեան	20
Պօղոս Խորխորունի	20
Գումար	32574

(Շարունակելի)

Ի Դիմաց Հիւանդ. Հոգաբ.

Տէր. Կիւմ-ՀԷՐՊՈՒ

10 Մայիս 1884

Գրաս. Ազգ. Հիւանդ.

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷԼԻԻ ԱՀՏԸՆԸՆ ՍԻՆՆԸ ՐԻՇՏԷ ՊԻԼՈՒՂԸ ՇԷՆԼԻԲԼԷՐԻ

Ռուսիա կաղէթալարը՝ Ռուսիա վէլիի ահտը Կրանտիւգ Նիգօլա Ալէքսանդրովիչին սինը ռիւշտ վիւսուլը միւնասէպէթի իլէ Բէթերսպուրկտա իճրա օլունան չէնլիքլերի պերթաֆսիլ պէյան իտիյորլար։

Վէլիի ահտը միւշարէլէյհին սինը պիւլուղը՝ մայիսին 18ինտէ Գրշլըգ սերայընտա Ռուսիա պէօյիւք մէմուրիյնի վէ սիֆերա վէ քիպարզասէկեան ֆամիլեալարը հաղը պուլունտըգլարը հալտէ։ իլան օլունմուշ տըր։ Ֆամիլեալար մէրլի գէյաֆէթինտէ պուլունմըշլար տըր։ Ասքիրը խասատան միւֆրէզէլէր՝ ասայիշի մուհաֆազա իթմիշլէր տիր։

Իմբէրաթորլըղա մախսուս նիշանլար՝ սերայը իմբէրաթորի քիլիսէսինէ մէրասիմը միւթատէլէ նագլ օլունուպ, վէլիի ահտախի իմբէրաթորա վէ վաթանընա վէ խանէտանը նիզամաթը իլէ ուսուլը վէրասէթէ բիայէթ իտէճէկինէ տաիր խաչ իլէ Ինճիլ իւզերինէ եէմին իթմիշ վէ թահլիֆնամէյէ վաղր իմզա իթտիկի սրրատա 301 թօր աթբլարագ։ չանլար չալընտըղը հալտէ։ քէյֆիյէթ էհալիյէ իլան օլունմուշ տըր։

Պատէհու թէ Տէ-ՈՒ տուսը օգունըպ, պունը միւթէագրպ վէլիի ահտ՝ Սէն ֆօրժ սալոնընա պիլազիմէ, պիր զապիթին էլինտէ թուրթտըղը Ռուսիա պայրաղը իւզերինէ տէ եէմին իթմիշ տիր։ Խասատ գաղագ ալայընը պայրաղը՝ միւշարէլէյհին պայը իւթինտէ թուրմուշը տըր։

Վէլիահտ՝ ուսմամ գաղագ ասքերինին ոտմանը եանի սերտարը օլտըղը մալիմ տիր։

Իշպու ըէսմէն սոնրա գրշլըգ սերայընտան ալայ թէրթիպ օլընարագ, վէլիի ահտըն իգամէթինէ մախսուս Անիչգօֆ սերսալընա կիրիլմիշ տիր։ Սօգագլար՝ պայրագլար վէ խալալար իլէ թէղեին օլունմըշ տըր։

Զար իլէ վէլիի ահտ՝ այրգ արապարտա օլուպ, էհալի թարաֆընտան ալգըշլանմըշլար տըր, էհալիյէ պիրա թէվդի օլունուպ, վօթդա (Ռուս բագրսը) մէն օլունմըշ տըր։

Ագշամ բէթէրսպուրկ շէհրի թէնվիր օլունարագ, խանէտանը իմբէրաթորի ազասը՝ թէաթրօյա կիթմիշլէր վէ մէքթէպ շակիրտանը թէաթրօլարտա մէհճանէն գապուլ օլունմըշլար տըր։

Էրթէսի մայիս 19ընճը կիւնիւ սիֆէրա՝ Անիչգօֆ սերայընտա վէլիի ահտա թադտիմ օլունմըշլար տըր։

Իշպու ըէսմը գապուրտա Ալէմանիա վէլիի ահտընն մախտումի բրէնս Վիլհէլմ վէ Եունան գըրալիցասը վէ տիկէր զաթլար հազիր պուլունմըշլար տըր։

Եէվմը մէգիւրտէ գրշլըգ սերայընտա պիր գիյաֆէթ վէ ագշամ տախի բէթէրսպուրկ զատէկեանը թարաֆընտան պիր պալո վէրիլմիշ տիր։

Շիմտիյէ գատար իշպու միւնասէպէթէ միճրիմէրէ աֆվ իլան օլունմայըպ, ֆագաթ պիր չօգ բիւթպէ վէ նիշանլար թէվճիհ օլունմըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Կէօրիւճէ միւթէսարրըֆլըղը՝ Մանասթըր վիլայէթի մէրքէզ միւթէսարրըֆլըղը սապրգ թայեար բաշայա,

Մանասթըր վիլայէթի մէրքէզ միւթէսարրըֆլըղը՝ Կէօրիւճէ միւթէսարրըֆլըղը սապրգ Մէհմէտ Ֆէրիտ պէյ էֆէնտիյէ,

Օրման վէ Մէատին մէքթէպի միւտիրի Հէքիմեան էֆէնտիյէ բիւթպէյի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Պուլկար Էկզարգլըղը քէթխիւտալըգ խրտմէթինտէ պուլունան էտիրնէլի Եօրկաքի էֆէնտիյէ սթապլը ամիրէ միւտիրլիյի բայէսի,

Էտիրնէ վիլայէթի Օրման միւֆէթթիշի Խաչատուր էֆէնտիյէ բիւթպէյի սալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

Ալէքսանդրօվիչին սինը ռիւշտ վիւսուլը միւնասէպէթի իլէ Բէթերսպուրկտա իճրա օլունան չէնլիքլերի պերթաֆսիլ պէյան իտիյորլար։

Վէլիի ահտը միւշարէլէյհին սինը պիւլուղը՝ մայիսին 18ինտէ Գրշլըգ սերայընտա Ռուսիա պէօյիւք մէմուրիյնի վէ սիֆերա վէ քիպարզասէկեան ֆամիլեալարը հաղը պուլունտըգլարը հալտէ։ իլան օլունմուշ տըր։ Ֆամիլեալար մէրլի գէյաֆէթինտէ պուլունմըշլար տըր։ Ասքիրը խասատան միւֆրէզէլէր՝ ասայիշի մուհաֆազա իթմիշլէր տիր։

Իմբէրաթորլըղա մախսուս նիշանլար՝ սերայը իմբէրաթորի քիլիսէսինէ մէրասիմը միւթատէլէ նագլ օլունուպ, վէլիի ահտախի իմբէրաթորա վէ վաթանընա վէ խանէտանը նիզամաթը իլէ ուսուլը վէրասէթէ բիայէթ իտէճէկինէ տաիր խաչ իլէ Ինճիլ իւզերինէ եէմին իթմիշ վէ թահլիֆնամէյէ վաղր իմզա իթտիկի սրրատա 301 թօր աթբլարագ։ չանլար չալընտըղը հալտէ։ քէյֆիյէթ էհալիյէ իլան օլունմուշ տըր։

Պատէհու թէ Տէ-ՈՒ տուսը օգունըպ, պունը միւթէագրպ վէլիի ահտ՝ Սէն ֆօրժ սալոնընա պիլազիմէ, պիր զապիթին էլինտէ թուրթտըղը Ռուսիա պայրաղը իւզերինէ տէ եէմին իթմիշ տիր։ Խասատ գաղագ ալայընը պայրաղը՝ միւշարէլէյհին պայը իւթինտէ թուրմուշը տըր։

Վէլիահտ՝ ուսմամ գաղագ ասքերինին ոտմանը եանի սերտարը օլտըղը մալիմ տիր։

Իշպու ըէսմէն սոնրա գրշլըգ սերայընտան ալայ թէրթիպ օլընարագ, վէլիի ահտըն իգամէթինէ մախսուս Անիչգօֆ սերսալընա կիրիլմիշ տիր։ Սօգագլար՝ պայրագլար վէ խալալար իլէ թէղեին օլունմըշ տըր։

Զար իլէ վէլիի ահտ՝ այրգ արապարտա օլուպ, էհալի թարաֆընտան ալգըշլանմըշլար տըր, էհալիյէ պիրա թէվդի օլունուպ, վօթդա (Ռուս բագրսը) մէն օլունմըշ տըր։

Ագշամ բէթէրսպուրկ շէհրի թէնվիր օլունարագ, խանէտանը իմբէրաթորի ազասը՝ թէաթրօյա կիթմիշլէր վէ մէքթէպ շակիրտանը թէաթրօլարտա մէհճանէն գապուլ օլունմըշլար տըր։

Էրթէսի մայիս 19ընճը կիւնիւ սիֆէրա՝ Անիչգօֆ սերայընտա վէլիի ահտա թադտիմ օլունմըշլար տըր։

Իշպու ըէսմը գապուրտա Ալէմանիա վէլիի ահտընն մախտումի բրէնս Վիլհէլմ վէ Եունան գըրալիցասը վէ տիկէր զաթլար հազիր պուլունմըշլար տըր։

Եէվմը մէգիւրտէ գրշլըգ սերայընտա պիր գիյաֆէթ վէ ագշամ տախի բէթէրսպուրկ զատէկեանը թարաֆընտան պիր պալո վէրիլմիշ տիր։

Շիմտիյէ գատար իշպու միւնասէպէթէ միճրիմէրէ աֆվ իլան օլունմայըպ, ֆագաթ պիր չօգ բիւթպէ վէ նիշանլար թէվճիհ օլունմըշ տըր։

Թարիխէ հաճէթ օլմատըղը վէճհլէ, պու մէքթուպ եազըլըպ եօլա չըգարգտան սոնրա էջմիածինտէ Կաթողիկոս ինթիխապը իճրա օլունըպ, նէթիյճէսինտէ Տ. Ներսէս Սրբազան պիրինճի նամզէտ եանի Կաթողիկոս վէ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան տախի իքինճի նամզէտ ինթիխապ օլունմուշլար տըր։ Թ. Է.

(1) Տէրսաատէթտէ մէգիւրիւ մարզէրի իմզալայանլար եալընըզ Վանը-լար օլմայըպ, մյանէլէրինտէ պիր չօգ Սթամպոլը վէ մահալը սարէրլի տախի պուլունմուշ տըր։ Թ. Է.

(2) Թարիխէ հաճէթ օլմատըղը վէճհլէ, պու մէքթուպ եազըլըպ եօլա չըգարգտան սոնրա էջմիածինտէ Կաթողիկոս ինթիխապը իճրա օլունըպ, նէթիյճէսինտէ Տ. Ներսէս Սրբազան պիրինճի նամզէտ եանի Կաթողիկոս վէ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան տախի իքինճի նամզէտ ինթիխապ օլունմուշլար տըր։ Թ. Է.

1881 Դեկտեմբեր 8/20 թարիխլի գարարնամէ մուճիպինճէ Տուլունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին Թէսվիյէսի իչիւն թախսիս օլընան վարիտաթ

ԻԾՐԱՏ

ԻՆԶԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ 1884—85 ԱՊՐԻԼ 1884

	Վարիտաթը սապիճէ							
	1884 ապրիլ 1-էն 30ընա գատար				Շեհրը սապրգ-դան գելէն		1884 ապրիլ նէհայէթինէ գատար	
	Ղուրուշ		Լիրան Օսմանի		Լիրան Օսմանի		Լիրան Օսմանի	
Ռուսիոյէն մտնող	Թիւթիւն							
	Թուղ							
	Եվրադը սահիհէ	5,644,530	69	54,926	14	103,530	91	158,457	05
	Միւսքիրաթ							
	Պալըզ							
	Իրէք							
	Թիւթիւն՝ Ըէժիմինն տէյնի (1)	122,282	61					
	Թէմէթթիւ հիսսէսի							
	Մուէսսիսլէրին »	12,228,261		122,282	61			122,282	61
Թանէֆֆուսէ	Պուլկարիսթան վերկիսի թային օլունընճայա գատար թիւթիւն աշարընտան 100,000 լիրա	1,189,569	34	11,604	41	15,133	55	26,737	96
	Գըզարը ֆազլի վարիտաթընա մահսուպէն թիւթիւն աշարը պագէսէյլէ կէօմրիւք իւզերինէ վերիլէն հէվալէլէրտէն 150,000 լիրա								
	Շարգի Ռումէլի վերկիսինտէն (պագայա)	1,541,666		15,416	66	15,416	74	30,833	40
	Թէնպէքի բէսմինէ մուգապիլ կէօմրիւք իւզերինէ քէշիսէ օլունան բոլիցալարտան								
	Սրրպիսթան, Գարատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանա խասպէթ իտէն տուլունտան								
	Ճէման	20,604,027	03	204,229	82	134,081	20	338,311	02
Մուրտարէ	Սանտըգտա մէվճուտ մէպլաղ իւզերինէ ալընան ֆայիզ	20,582	45	205	82	305	19	1,011	02
	Թէպտիլը սիքքէ ֆարգը	9,916	81	99	16	1	04	100	20
	Ճէման եէքիւն	20,634,526	29	204,534	30	134,387	43	339,422	24

	Ղուրուշ		Լիրան Օսմ.		Լիրան Օսմանի	
Նիզամիամէյին 10ընճը պէնտինին 2նճի ֆրգրասընտա պէյան օլունան թահվիլաթա մահսուպէն						
Տուլունը ումումիյէ իչիւն Եվրօպայա կէօնդերիլէն վէ Սթամպօլտա թէպտիյէ օլունան մէպլաղ			11,538	64		
Տուլունը ումումիյէ մէճլիսը խարբէսինին մէսարիֆը ումումիյէսի			3,274	73		
Պանգը Օսմանիյէ վաղ օլունան նագտ ալթուն			292,877	73		
Թէպտիլ օլունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ վաղ օլունան նագտ	3,233,957	50	31,710	97		
Մէրքէզ սանտըղընտա մէվճուտ նագտ ալթուն						
Սանտըգտա մէվճուտ թէպտիլ օլունաճագ սիքքէ	2.041	26	20	17		
					339,422	24

(1) 1884 2/14 ապրիլէն 31 մայիս/յունիս 12է գատար տէյնի։

Տէրսաատէթ 18 Մայիս 1884

Մէճլիսը Իսարէ իչիւն
Մէ-ՀԷՐ Մ-ԲԷԼ
Ժ. ՕՊԱՐԻ
Ֆ. ՄԱՆԴԱՐՏԻ

ՄԻԼԹԷՖԷՐԻԴԱ

Իշիտիլիկինէ կէօրէ, Շարգի Ռումէլի մալիյէ պաշ վէքնէտարը Մ. Գարլօվսքի՝ Պուլկարիսթան էմարէթինին Շարգի Ռումէլինէ իգրազ էլլէտիկի մէպլաղընն պիր գըսմընը Թէսլիմ ալմագ իւզրէ Սօֆիյա կիթմիշ իմիշ։

—

Եունան սէֆիրինը հարպիյէսինէն օլուպ պիր իքի հաֆթատան պէրու Օսմանը սուլարընտա քէշթ ու կիւզար իտէն Մ-ԼԷ նամ սէֆինէ՝ ախիրէն Իզմիրտէն Յագըղա հարէքէթ իթմիշ օլուպ, էսնաի ազիմէթինտէ, Իզմիրտէ պուլունան Եունան միլթէպերանը՝ իքի վաբօր քիրալյըպ Վուրլայա գատար Մ-ԼԷ-ե ըէֆագաթ իթմիշէր տիր։

—

Թուլէին ալտըղը մալիմաթա կէօրէ, Քիւրտիսթան այիրէթլէրի պէյինինտէ պու սէնէ 50 տէն զիյատէ մէքթեթիպը էպիտաիյէ այըլմագտա իմիշ։

—

Էվվէլքի կիւն Զանագալէտէն 46 նէֆէր գուրա ասքէրի վիրուտ իթմիշ տիր։

—

Թօրխանէտէ Ֆընտըգլըտա տէրէ իչինտէ քեռին խարապ պէօրէքճի ֆրունը՝ միւճէտտէտէն եաբըլմագ իւզրէ էվվէլքի սապահ երգտըրըլըր իքէն, մէկքիւր ֆըրունըն թէմէլի երգըլարագ ալթընտա գալան 4 քիչինին էզիլիպ թէլէֆ օլտըղը բիվայէթ օլունմըշ իսէ տէ, պու կիւն նէչը օլունան պիր զապթիյէ ժուրնալընա կէօրէ, մէրգումանտան իքիսի սալիմէն գուրթարըլմըշտըր։

—

Էրզրում վիլայէթի մէքթուպճըսը Ահմէտ Գատրի էֆէնտի՝ մէկզունէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Գրրգ Քիլիսէտէ տօլու իլէ գարըշրգ իքի սաաթ գատար չէտիտ պիր եաղմուր նիւզուլ իտուպ, մահալը մէգքիւր ըրմաղը թաշմըշ, վէ սուլար չարշըյը էսթիլա իտէրէք, պիր խայը տիւքքեանըրը սիւրիպ կէօթիւրմիշ տիր։ Մալճա քիւլլի զարար օլմուշ իսէ տէ, նուֆուսճա թէլէֆաթ եօգ տըր։

—

Պէօյիւքտէրէնին էօթէսինտէ Բիրինճճի գարիյէսինտէ պիր թաշ օճաղը մատտէսինտէն տօլայը խըրվաթլար իլէ Մ. Պարիօլընն ամէլէսի պէյինինտէ պիր արպէտա զուհուր իթտիյի եաղըլմըշ իտի։

Մ. Պարիօլա՝ պիր հաքէմ գօմիսիօնը թարաֆընտան թային օլունան մէպլաղը մէրգումանի խըրվաթլարա թէէտիյէ իտէրէք, իշ թէսվիյէ օլունմուշ տըր։

—

Պօանա-Սէրայտան եաղըլտըղընա կէօրէ, մահալը մէգքիւր էշգըյաի մէշհուրէսինտէն Արնավուտ Մույօ նամ հայտուտ՝ պու քէրրէ Ավսթրիալը ժանտարմալար թարաֆընտան տէրտէսթ օլունմուշ տըր։ Մէրգում՝ թէվգիֆ օլունտըղը սըրատա, ժանտարմալարտան պիր չօղունու ճէրհ էյլէմիշ տիր։

Հայտուտը մէրգում պիր տիվանը հարպ հուզուրընտա մուհաքէմէ օլունուպ, քէնտիսինէ տաթֆ օլունան ճինայաթը քեամիլէն ինքեար իթմիշ իսէ տէ՝ ճինայաթը մէգքիւրէ քէնտի իւզերինտէ թէպելյիւն իթտիյինտէն, իտամ ճէզասընա հիւքմ օլունարագ գուրշունա տիզիմիշ տիր։

—

Զրաաթ վէ թիճարէթ նէզարէթինտէ միւճէտտէտէն թէէսիս օլունան թէրճէմէ գալէմինէ 30 մէմուր թային օլունուպ, պունլարըն պէհէրինէ պինէր ղր. ժաշ թախսիս օլունմըշ տըր։

—

Ինկիլթէրրա մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ միւսթէշարը Լօրա Ֆիցմորիս՝ Մարգտա (Ֆաս) էսիր ախզուլթասընն վէ քէօլէլիյին ֆէսխ ու իմհասընա չալըշմագ իչիւն Ֆրանսա վէ տուէլը սահիբէ իլէ իճրաի մուամէլէ իթմէյէ ինկիլթէրրանն հաղը վէ միւհէյեա օլտուղունը պէէան իթմիշ տիր։

—

Պէյգըը բաշա՝ պու քէրրէ Լօնտրայա մուվասէլէթ իթմիշ, վէ Սուլտանտա Էլ-Թէպ մուհարէպէսինտէ եարալանան սաղ կէօղիւ հէնուզ պաղը օլտըղը հալտէ չըմէնտրֆէր սթասիոնընտա թալիւգաթը թարաֆընտան իսթիգալ օլունըպ ալգըշլանմըշ տըր։

Միւշարէլէյհին վագթընտա թէտավի իտիլմիշ օլան եանաղընտաքի եարասը պու քէրրէ իւֆիւնէթէլէնմիշ օլտըղընտան, ամէլիյաթը ճէրրահիյէ իճրա օլունմըշ վէ չիմոի էյլիէյմէքտէ պուլունմուշ տըր։

—

Պիր վագթտան պէրու Ալէմանիանընը Լէյպցիկ չէհրինտէ պիր պէօյիւք մուհաքէմէ ճէրէեան իթմէքտէ օլուպ, չէօյլէ քի Լէհլի շահիրը մէշհուր Գրասղէվսքի իլէ հէնչ նամընտա պիր Ալէման զապիթ՝ պէյնլէրինտէ ուսուշարագ, պու զապիթ՝ Ալէմանիա իսթիհքեամաթընն ըէսմինի չրգարըպ մէրգում Գրասղէվսքիյէ վերմէքտէ, վէ օ տա տիւմէլը էճնէպիյէ սաթմագտա օլտըղընտան, կէչէն հաֆթա միւտտաիի ումումի՝ մահքէմէտէ իթհամնամէսինի գրաաթ իտէրէք, հէնչին օն սէնէ բրանկապէնտ վէ օն սէնէ տէ հուգուգը մէտէնիյէ վէ սիյասիյէտէն իսգաթ վէ Գրասղէվսքինին տէ պէշ սէնէ բրանկապէնտ վէ 3 սէնէ հուգուգը մէտէնիյէ վէ սիյասիյէտէն իսգաթ օլունմայըրընը թալէպ իթմիշ տիր։

Իշպու իթհամնամէնին գրաաթընտան սոնրա մահքէմէ միւզաքէրէ իտուպ, Հինչի 9 սէնէ բրանկապէնտիկէ վէ Գրասղէվսքիյի տէ 3 պուչուգ սէնէ գալէպէնտիկէ մահքիմ էյլէմիշ տիր։

—

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Միւսաֆիրը հաղրէթը բատիշահի խօճա Բահմէթուլլահ էֆէնտիի հաղրէթլէրինէ 5000 ղրուշ մասշ իլէ Ըխլամուր ճատտէսինտէ միւքէմմէլ պիր գօնագ իհսան վէ բիւքիւպինէ խաս պիրը տան պիր տէ արապա թախսիս պուլբուլմուշ տրը։

—Պահրիյէ զապթանլնան գօլաղասը Հալիմ էֆէնտի՝ ուզագտա պուլունանը դայէթ եագնա կէմէրիր վէ Ըմհուրէթէ թայինը մէսաֆէ իսէր պիր տորպային իյճատ, վէ խաբիրան Շահանէյէ թագտիմ իթմէք օրմաղա մոլխէրրի մուսահիպէյին եօտտինէ պինպաշըրդ ըլնթալի թէվճիհ պուլբուլմուշ տրը։

—Թարաֆը հաղրէթը Բատիշահիտէն Արշիտիւք Բոտօֆա իհտա պուլբուլան պիր չիֆթ հայվանը վիէննայա կէօթիւրմիշ օլան եավերանը Շահանէտէն Ռէֆիգ պէյ պու քերրէ Տէրսաատէթ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիգած պուլունան Պահրիյէ նազրը Հասան բաչա հաղրէթլէրի՝ քէսպը սրհհէթ իտէրէք, կէչէն ճումաա կիւնի սէլամրդ ալալընտա հաղրը պուլունմըշ վէ մագհարը իլմիֆիֆթը հաղրէթը Շեհրիյարի օլմուշ տրը։

—Մոսուլէ-էլ-Ադէլ նամ վիլայէթ կազէթասընտա օգունտրղընա կէօրէ, կէչէնտէ քէսրէթ իլրէ եուղան եազմուրատան խարբութ գարիյէլէրինտէ պինտէն դիյատ Թարլայը սէլ պասըպ Խարապ իհմիշ օլտուղը կիպի, Ադապկիրատ տախի քէօրբու վէ տէյիրմէնլէրճէ քիւլի խասարաթ վարգուա կէլմիշ տիր։

—Սատրազամ հաղրէթլէրինին Պոզուգ իյինտէ Սարբեսրաա խասթա եաթմագտա օլան հարէմի՝ պիր իբի կիւնտէն պէրու էյիլէշմէյէ եիւզ թութմուշ օլտուղընտան, միւշարէլէյհ հաղրէթլէրի տիւն Պապը Ալիէ կիտիպ, ինիգատ իտէն մէճլիսը խասսը վիքէլատա հաղրը պուլունմըշ տրը։

Հալ պու քի շիմտի չրգան Մոնթենեգրինն պէյանընա կէօրէ հարէմը միւշարէլէյհա տուն ագշամ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Թիճարէթ վէ Զրրաաթ նազրը Սուպգին բաչա հաղրէթլէրի՝ տիւշար օլտուղը նամիգաճլրգտան նանչ էվվէլքի կիւն մագամը մէմուրիյէթինէ կիտէմէմիշ տիր։

—Գայսէրիյէտէ 11 թիւթիւն ֆապրիգաթօրլարը Թուէնէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, եէտլէրինտէ պուլունան 26,000 գրյէ եարբագ թիւթիւնլէրին էամանը իլէ միւրուրիյէ բէամէրինին իթասար Բէժի մուգավէլէնամէսինտէ միւսարրահ իքէն, հալա վէրիլմէտիյինի, վէ պու պապտէքի միւրաճաաթլարընտա, Ցուլյոնը Ռումիյէ նէզարէթինին միւրուրիյէ բէամէրինէ մուվաֆագաթ իթմէմէքտէ օլտուղը ճէվապը վէրիլմիյինի պէյանլա, թագալլումը հալ էյլէմիշլէր տիր։

—Կէլէճէք այաֆ. յունիս 1էն իթիպարէն Թիունէյին պիրինճի մէվգը պիրէթի 40 վէ իքինճի մէվգը պիրէթի 20 բարայա թէնդիլ օլունաճագ իմիշ։

—Վիլայաթը Շահանէ՝ թէտախիւլատ գայմըշ օլան վարիտաթա մահսուսպէն պու պար Մալիյէ 50 պին լիրա գատար մէպլաղ իրսալ իթմիշլէր տիր։

—Ալէքսանդրան պէր միւթատ հէր սէնէ թարապեատա մայիս եօրթուսը իճրա իթտիքլէրի կիպի, տիւնքի բազար կիւնի տախի Շիրքէթը խայրիյէտէն պիր պէօյիւք վարօր քիրալայդ, երքէք վէ գատրն վէ չօճուգ օլարագ 500 գատար էվլոբայլ՝ թարապեայա ալիմէթ վէ ագշամա գատար օրատա իճրան չէնլիք իթտիքատէն ուսնդրա, սահթ 12տէ քէօրբիւյէ ավտէթ էյլէմիշլէրտիր։

—Իչտիհտիյինէ կէօրէ, Բոսթու վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի՝ էամանաթը հավի մէքթուպլարը թէսթիխ իչին իթթիհատ բոսթա ահնանամէսինի իմզա իթմիշ օլան հիւքիւմէթլէրէն պիր չոզու արասընտա 1878 սէնէսինտէ Բարիզտէ ագտ օլունան մուգավէլէի մահսուսէյէ մուվաֆագաթ իթմէք արզուսընտա օլտրղընան քէյֆիյէթին տիրլամասի թարիզի իլէ Զուրյցէրիա ճիւմհուրիյէթի բէհսինէ թէպլիղ իչին խարճիյէ նէզարէթինէ միւրահաթ էյլէմիշ տիր։

Բէհսը միւշարէլէյհ՝ քէյֆիյէթի էամանաթը հավի մէքթուպլարը թէսթիխինէ տիր օլան մէգքիր մուգավէլէնամէյի իմզա իտէն բոսթա իտարէլէրինէ թէպլիղ իտճէք տիր։

—Շու սան կիւնլէրտէ Պաթումտա պիր խայլը գար եաղտրղը օրատան եազըլըյօր։

—Տիւն ֆէօսթէնճէտէն չէհրիմիզէ 65 նուֆուս իսլամ մուհաճիրի վիրուա իթմիշ տիր։

—Ցօխումտա Օսմանը չէհպէնտէրի Դրիգոր էֆէնտի՝ պու քերրէ մէէզունէն Տէրսաատէթ կէլմիշ տիր։

—Տիւն ագշամ ասաքիրը Շահանէտէն պէհէր օնպաշը՝ քէնտի թագքմը իչիւն պիր թէնէքէ Սիլիվրի եօզուրտը իթա օլունմուշ տիր։

—Սէլանիք վիլայէթինտէ Տէմիր-Հիսար գասապասընտա էշրաֆտան Սինան աղա նամ քիմսէ իլէ օղլու՝ պու քերրէ հայտուտլար թարաֆընտան բարչա բարչա իտտիրէրէք գաթլ իտիլմիշլէր տիր։

—Իթալիանօն Թուրինօ չէհրինտէ պիր սէրկիի մէյլի քիւչատ օլունուպ, օրատա պիր խայլի իթալեան էմթաա վէ մամուլաթը թէչհեր օլունտըղը կիպի, պիր չօգ տա ըխսիմ վէ օյմա սանէմէր վագ իտտիմիշ օլմաղա։ Միս Մաքէյ նամընտա պիր ինկիլիզ գատընը՝ մէզքիր սէրկիտէն 100,000 ֆրանգլըգ գատար էշեա միւպայէտա իթմիշ տիր։

ՊԷՅՐԱԶԱՐ ՀԱՐԻԳԻ

Շեհր էմանէթինտէ Պէյրազար հարիգզէտէկեան գօմիսիոնը թարաֆընտան Թապ իթտիրիլէն 5 ղրշլրգ իսանէ պիլէթլէրինտէն 15000 գատարը տէվիրը ճէլիրէլէ կէօնտէրիյէրէք, մէմուրին վէ քէթէպէյէ թէվգի օլունմայա պաշլամըշ տրը։

Լիվիլի կիւն եաղտրղըմըզ վէճհիլէ, մէզքիր պիլէթլէրտէն 1000 ատէտ էրմէնի բաթրիգխանէսինէ էկօնտէրիյտիի կիպի 1000 ատէտ տէ Բուսֆ բաթրիգխանէսինէ էրսալ գբլընմըշ վէ 70-80 000 ատէտի տախի վիլայաթա կէօնտէրիլմիշ տիր։

* * *

Մէմալիքը Շահանէտէ ուսմուրը ղրրաաթա իսթիմալ օլընան ալաթ ու էտէվաթ հագգընտա իճրաի թէտգիգաթ իչին Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէմուր օլան վէ ախիրէն Տէրսաատէթէ կէլէն Ֆրանսա ասքէրգէտէկեանընտան Մարգի տ'Օ. պէ՝ Պէյրազար հարիգզէտէկեանընա իանէթէն, սէրթիֆիճէնկիի հաղրէթը բառիչահի Ահմէտ պէյէ 50 լիրաի Օսմանի իլէ պունա տահր պիր տէ թէղքէրէ իրսալ իթմիշ օլմաղա, միրը միւշարէլէյհ՝ մէպլաղը մէզպուրը հարիգզէտէկեան գօմիսիոնընա թէսլիմ էյլէմիշ տիր։

* * *

Բուսֆա սագէնտէկեանը մէշհուրէսինտէն Մ. Սլավիճանքինէն Յունճիս բրիթպէտէն Մէճիտիյէ Նիշանընա, վէ զէվճէսի իլէ մայէթինտէքի սաղէնտէ թագրմընն հէտիյէ Շահանէյէ նաիլ պուլբուլաղլարը էվվէլքի կիւն եաղըմըշ իսի։

Մ. Սլավիճանքի՝ թարաֆը հաղրէթը բառիչահիտէն հաղգընտա իպպալ պուլբուլան էյթաֆ ու ինայաթը իլֆաի թէչէքքիւրի զրմինտա, հասըլթը Պէյրազար հարիգզէտէկեանընա մախսուս օլմագ իւզրէ տիւն Պէյօղլունտա Թագսիմէտ վագը Պէյէտիյէ պաղչէսինտէ իճրաի ահէնկ էյլէմիշ տիր։ Վագ օլունան 5 ղրշ. տուխուլիյէնին 4 ղրշը հարիգզէտէկեանը մէրգումէյէ վէ 1 ղրուշը պաղչէյէ հասը օլունմուշ տրը։

* * *

Հարիգզէտէկեանն թէհվինը իհթիյաճլարը իչիւն Պէյրազարընտա պուլունան էնգարէ վայիսի Ազիզ բաչա հաղրէթլէրի՝ կէչէն չարչէնպահ կիւնքի թարիխլէ Տախիրիյէ նէզարէթինէ չէքթիյի պիր թէլէկրաֆտա սէվգ օլունան երզագըն վագթ ու զէմանը իլէ եէթիչտիրիլի վէ հարիգզէտէկեանընն պու եիւզտէն պիր կէօնա զարուրէթլէրի գալմատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Պէյրազարընտա միւթէչէքքիլ պուլունան իսկէ գօմիսիոնը տախի Շեհր էմանէթինտէքի իանէ գօմիսիոնընա կէչէն բէնճէյնպիհ կիւնքի թարիխլէ պիր թէլէկրաֆ չէքիպ, վալի Ազիզ բաչա հաղրէթլէրինին էթրաֆ ու էքնաֆտան ճէլպ էյլէտիյի երզագընն զարուրէթի տէֆ իթտիյինի, վէ էմր պուլբուլաղը թագտիրտէ, բաչի միշարէլէյհին լազմ օլան խանէլէրի տախի տէրհալ եաբարբմագ իչիւն լազմ կէլէն թէտապիրի իթթիհազա, վէ պինտէն ալէյհ մէզքիր խանէլէրին պիր սիրաթը ֆէվգէլատէ իլէ ինչասընա մնուվաֆֆագ օլաճաղընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 24 Մայիս

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	101-7/16
Օսմ. էհամը աչըլըը	08-1/2
» » գարանտը	08-1/2
Իսթիգրաղ 65	10-5/8
» 69	09-1/2
» 71	67-3/4
» 72	16-1/2
» 73	08-1/2
Օսմանլը Պանգասը	16-1/8
Բուսֆա իսթիգրաղը	92-1/8
Մըսրը տույ.մութա հըաէ	63-3/8
» իսթիխպալը	89-1/8
Ֆարբա Սանիէ (Մըսրը)	62-1/2
Ռօշիլտ իսթիգրաղը (Մըսրը)	88-3/8
Մանարիսթ. էհամը 1877	103-
Թամպիօ Բարիզ 3 այ վատ	-

Բարիզ 24 Մայիս

Ֆրանս. էսկ. 3 % ֆր.	78-72 1/2
» » % 5	107-75
Օսմ. էհամը աչըլըը	08-55
» » գարանտը	08-55
Իսթիգրաղ 65 ֆր.	-
» 69	48-
» 73	42-
Բուսֆի չըմէնտըֆէրի	44-
Օսմ. Պանգասը	657-50
Գրէտի Լիոնէ	571-25
Գրէտի Ֆոնսիէ	1326-25
Լիոն ագսիոնը	1257-50
Ռուէիլ ագսիոնը	2103-75
Բուսֆա 5 % 1877	-
Իթալիա էհամը	96-47 1/2
Մըսր ֆոնս. մութա հըաէ	320-
Մանարիսթան էհամը	-
Եունան 6 % 1879	366-25
Թամպիօ 3 այ վատ	25-20

Վիէննա 24 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	122-60
Բուսֆի չըմէնտըֆէրի	21-20

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԸ

Էսկ. ուս. տիւն ագշ. գար.	09-18
Պու սապահ եէչըլըը	09-18
Մըսրը մութթահիսթ. գար.	70-25
Պու սապահ աչըլըը	70-15
Իսթիգրաղ 65 (մութօն)	57-
» 65	54-25
» 69 (թինար	47-
» 72 (Պոն տիւ Թրէ.)	17-
» 73	45-
Բուսֆի չըմէնտըֆէրի	45-25
Ագչէ Փայիզի	7-
Ռէբոր Ղրշ.	00-
Հէվալէսիկ »	20-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-20
Մթամազօլ պանգասը	6-35
Օսմիպէթ ժէնէրալ	4-
Թրամվայ	3-15

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյայ մէճիտիյէ ֆարգը	108-10
Մէքալիք »	100-35
Պէյլիք »	102-30
Ալթընըզ »	103-
Պաղըր »	760-
Գայմէ	2000-
Ինկիլիզ լիրասը	110-05
Ֆրանսըզ ալթունը	87-25
Բօլ	90-05
Գրէմից ալթունը	81-10
Գարպոն գայմէսի	8-95

ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Ալաֆրանկա յունիս 1 (մայիս 20 Բուսֆի) Զարպխանէի Ամիրեան ալէնէն քէշիտէ օլունանագ Բուսֆի Թիմոր եօլ բիյանգօսընն Պանգ Օթօման վէ Գրէտի Լիոնէ պանգալարընտա տէբօգիմօ օլունմուշ շըմէնտֆէր թահվիլաթլարն իբրահիմ վէ ամօրթիլէրիննումէրօլարը եալընըզ Գալաթատա Գումիսիոն խանրն գարշըսընտա Ղ. փ. Զօհաբեան էֆէնտինին 9 նումէրօլու մաղազասընտա սաթըլմագտա օլուպ, կէրէք Տէրսաատէթ վէ կէրէք թաչրա էհալիսինէ իլան օլունուր։

13—7

Շեհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Գիւչիւք Մուսթաֆա բաչա հարիգ մահալլինտէ չիչէք պօսթանը իսթիթալինտէ եիւզիւ օլարագ ալթմըշ իչ ղրրա թէրգիինտէ պուլունան էմանէթ մալի արասի իշպու մայիսին եիրմի պիրինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլմէք իւզրէ մէվգիւրէ գաբիլ գաբիլ գէլմէյէ գօնուլտուղընտան, վէ պէհէր ղրրարնա եիրմի ղրշ. թախմին օլունտուղընտան, թալիպ օլանլարը եէվմը մէզգիւրէ գատար գրյմէթը մուխամմէնէնին եիւզտէ օնը նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսիյէ պէրաբեր Շեհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

13 մայիս 300

Եվգաֆը Հիւմայուն մէհլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան

Պէհէր ճիլտի 100էր վարագ իթիպարը իլէ լիզուսի օլան 100 ճիլտ իճարէ բուսուլարըն չէրրահթը մուգարրէրէսիյէ իճրա օլունան միւնագասասընտա պէհէր 100 վարագը պիր ճիլտի 3 ղրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղունա վէ չէհրը ճարրի Բուսմինին 14ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա թէնդիլ օլունուր վէ էրթէսի սալը կիւնիւտախի 100տէ 5 թէնդիլ գըլընը իսէ գապուլ օլունուպ, սանտէն սոնրա թէնդիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինէ պինաէն, նօգասնը իլէ իթթայա թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատ մարիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի։

12 մայիս 300 3—1

Մահքէմէի թիճարէթ իհրա տարէսինտէն կէլէն իլան

Միւթէվէֆա Ահմէտ Բէյիտ էֆէնտի՝ զէվճէսի Լիմնէ Մէլէքիյէ վէ քէրիմէսի Հիպպէթուլլահ հանըմլարը Ինկիլիթէրրա տէվլէթի թէպասընտան Զէք Էյպաթ գումրանիասընա օլան տույունը մահքիմէսինին թէսվիյէսի իչիւն մէտեուսնէլէրտէն Հիպպէթուլլահ հանըմը Գատար գարիյէսինտէ Բում քիրիսէսի ճատտէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Համմամ սօգաղընտա վագը օլուպ, Մահքէմէի Թիճարէթ իհրա Տարիէսինտէ մէվճուտ պուլունան խարիթա մուճիպինճէ սահթէն 343 ղրրա մըգտարը 12 նումէրօլու, վէ երինէ մահալը մէզքիրտէ սահթէն 346 ղրրա մըգտարը 14 նումէրօլու վէ քէղա մահալը մէզքիրտէ սահթէն 349 ղրրա մըգտարը 16 նումէրօլու 3 գրամ միհթէրէգ խանէ արասը պունան մուգատտէմ մէվգրի միւպայէտէէ գօնուլարագ Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. հիսապը իլէ 12 նումէրօլու արաա 15000, վէ 14 նումէրօլու արաա 13000 վէ 16 նումէրօլու արաա 12000 ղրշ. պէտէլէր իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ գալմըշ վէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւնէ եանի կէլէճէք հավիրանը 10ընճը բազար կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 ղամմ գապուլ օլունաճաղը վէ զիքր օլունան եէվմ վէ սաաթտա սոն միզայէտէսի պիր իճրա գարարը գաթիսի վէրիլմէք թալիպլէրի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգաբիրէ օլուպ, վէ անտէն սոնրա արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունմայաճաղընտան, մէզքիր հիսսէլէրէ 100տէ 5 զամմը իլէ թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատ մարիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին միւտտէթը մէրգումէ զարֆընտա մահքէմէի թիճարէթ իհրա Տարիէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ եէվմ վէ վագթը մէզպուրտէ մահալը մէզքիրտէ հաղը պուլունմալարը իլան օլունուր։

10 մայիս 300

Իւսկիւտարտա Գօչու եօլունտա թէրէքէսի թահրիր գրըլընն թիճճար պարը միհթէվֆա Ահմէտ Ղալիպ էֆէնտիտէն ալուճագ իտտաա իսէնլէրին նիհայէթ 21 մարտ 300 թարիխնտէն իթիպարէն 31 կիւնէ գատար էվգաֆ պէյթիւլմայ գասսամըզընա միւրաճաաթ իթմէյէրի մուգատտէմա կազէթալար իլէ նէյրու իլան գրըլընմըշ իտի։ Միւտտէթը մէզքիրէ զարֆընտա պիր թագըմ ասհապը հուգուգ բէյտերբէյ զուհուր իտէրէք հէնուզ բէղիրլէրի խիթամ օլամատըղընտան, միւտտէթը մէզքիրէնին թէմամտի իգթիզա իթմէքլէ, իչպու թարիխը իլանտէն 31 կիւնէ գատար հէման պէյթիւմալը մէզքիր գասսամըզընա միւրաճաաթ իթմէյէրի վէ միւտտէթը մէզքիրէ խիթամընտա թէրէքէի մէզքիրէ ասհապը մաթլուպը պէյնինտէ թագսիմ վէ թէվզի օլունաճաղը իքինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

12 մայիս 300

Սիրքէճի իսկէլէսինտէ սաքին քիրէճճի Գասապ օղլու Գօսթանթինին իֆլասընա իքինճի մահքէմէի թիճարէթէն հիքմ օլունարագ խուսուսաթը իֆլասէսինին լուէթինէ քէթեպէտէն Միխալաքի վէ Ֆարիի պէյ էֆէնտիլէր վէ մուվագգաթ սինտիք թանին գըլընմըշ օլտուղընան միֆլիսը մէրգում զիմմէթինտէ պաճաղը օյանլարը գանունանամէի թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ մուսմիկէյհիմա մուվագգաթ սինտիքլէրին էսալէթթահվիլի վէ եախսոտ եէնիտէն ինթիհապը իճապ իտէն վէքիլլէրին թայինի հագգընտա խթիշարէ օլունմագ իւզրէ իչպու 1884 սէնէսի մայիսինին 28ինճի ճումաա երթէսի կիւնիւ սաաթ 5տէ մահքէմէի մէզքիրէյէ կէլմէլէրի։

ՄԱԼՍԱՄ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ ՄԱԼՕ. ԾԱՐԱՏԻՉՈՒ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ծերմակ ընկած մազերուն գույն, վերնիճ ու կեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, այժը և աճումը։ Դլխու թեփը շուտ մը անհետանալ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցող ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։

Դիմաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Աղոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եօրք։ Կը վաճառուի ամէն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անդրանցի գեղագործներու քով։

Պէյ յոյլունտա Ցօղրու եօլտա Գանծիւք պիրատէլէրին ինկիլիզ Լեգատանէսինտէ վէ Եիւքսէք գալտրրմտա Լամմն Գարուանանը ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունուր։

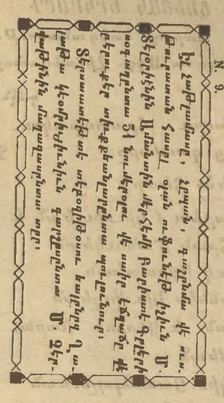

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ

Պու իլաճըն ֆապրիգա մարգասը պունտան պաղգա պիր չէյ տէյիլ տիր

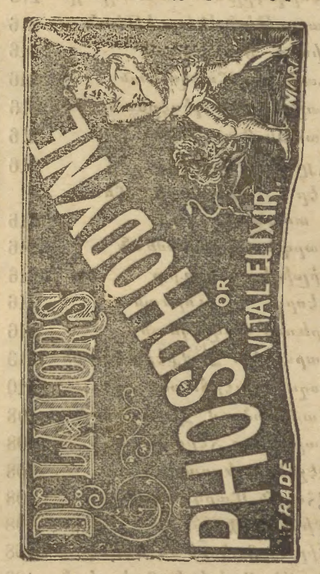

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Ֆոսֆորան եարբլմըշ խալիս վէ աչէա պիր իլաճ օլուպ, օրը զիհն եորկունդուզը, ուշգուսուզլըգ, աղրլրգ պասմագլրգ, գան գաֆիէթի, մարգ, սրը կիսիմէք, սրը եորկունդուզը, միյտէ ֆէսաալը, գարա հիր խաթալըը, մէսանէ վէ պէլ քէմիքտէքի խաթալըզլար, վէ գուվվէի հայաթլէնին սիրան զայը կիպի իլէթլերի ատֆ իթմէկէ բէք պիրապիր տիր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Իչպու մուապիճէ լէզզէթի օլուպ մէյտէյէ ատ բէք խոշ կէլիր վէ գանը բէք ալա թէմիզլէր։ Քէպալիք պու իլաճ՝ բէք չօգ ճիվա գուլաճլըմասընան նէշէթ իտէն վէ եախսոտ պապատան միրաա օլան էն ֆէյնա գան բիսիլիքլէրինի՝ հիլ պիր էսէր պրագմազըղընն թէմամըլա թէմիզլէր, իտիմտը աչար, եէմէյի գալայ հավա իթտիրիր։ Էյի վէ գուվվէթ վերիճի ուլդու կէթիրիր, զիհնի բարտարը, վէ տամարրարտա թէմիզ վէ սաղլամ պիր գան ճէվէլան իթտիրէրէք էն գայրի խաթաա վէ եաշը ատամլարա թապէ պիր հայաթ վերիր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Պու իլաճ պէյնէ, սընբրլարա վէ ազալէթէ պէտիլէք պիր գուվվէթ վերիր, վէ հայաթն սարֆ ու գայ օլուշ օլան ուռնարրընը եանի ֆոսֆորը տա խալ խէրէք, հայաթիճանը զայրֆիանմագտա օլան իճրասաթրը թէճտիա ու իհեա խալ վէ պէօղէճ զայրֆիանմըշ վէ գուտրթամէն տիւշիւշ օլան ուշրրարա եէնի պիր հայաթ վէ թէէիր իթասըյա սէվինճ, ճէարէթ վէ զիհնի քէսկինիկի կէթիրիր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Հէր նէվի սարը զայրֆիզրընը, զիհնի խաթալըզլարընը զ քէօթրիմիկի, պէյին վէ եա վիճուտտաքի ազալարընն իգթիխարարզլրը, սը, նրը, եիրէք, գարտիկէր, սրրթ քէմիկի վէ գան խաթալըզլարընը քէճմիլէ՝ վէ սէրիան ատֆ խէր, վէ սէնտաթ վէ իշ կիւճ սահիպի օլան ատամլարա վէ թալէպ վէ մէղուսիյէթը զիհնկիզ էլէ ուղրաան քիմնէլէրէ բէք էյի եարբ։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Հարարէթը հայաթիյի արթրրը վէ զայրֆի տիւշէն ատամլարա գուվվէթ վերիր, վէ գէյէրանը, սրթմալարը վէ սօուգ այմալարը էօնիւնիւ քէսէր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆ իսթիմալիյէ բէք չօգ խաթալըզլար տէֆ իտիմիշ օլմաղա, պիր խայի հէքիմէր պունը պինէֆա քէնտի ֆամիլեալարը տահիրինտէ պիրէ գալանմագտա պաշամրշլար տրը։

ՖՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ՝ Լօնտրատա քէնտի քիմեսանէսինտէ եարընրզ քէնտի մարիֆէթիյլէ իմալ օլունուպ, չիչէսի 4 չիլին 6 բէնիյէ վէ 11 չիլինէ սաթրլըր։

Գալընդրան սոֆրմալը։ Հէր հանկը զիչէնին իւղէրինտէ ինկիլիզէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐՍ ՖՕՍՖՕՏԻՆ Լբնոյն ինկլընա» իպարէսի իլէ պէրապէր հիքմէտէրին տամկասը մահքիմ պունուճագ իսէ, Օ ՇԻՆԷ ՍԱԽԹԼ ՏԻՐ։ Պու իլաճ չօգ արանարդրտան բէք չօգ սախթէյէրի եարբմըշ տրը։

ԴԱՆԸ ԹԼՄԻԶԼԷՄԼԻՔ ԻԶԻՆ ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖԱՄԻԼԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

Պու հապլար տայա Թէէսիրլէրիի կէօսթէրիպ, ազալարը իճրաաթընա պիր ինթիգամ մէ վիճուտա պիր գուվվէթ վերմէքտէ օլտըղը կիպի, միյտէ ֆէնալըգլարընա վէ պէլ քէմիկի խաթալըգլարընա տա էն դիյատ եարար վէ գանը բէք կիւղլ թէմիզլէր վէ գանտաքի եըլանմըշ բիսիքէլէրի ատֆ խէր պիր իլաճ օլուղընը հէր տընքի էհալի չօգտան պէրու գապուլ վէ թատիգ իթմիշլէր տիր։ Պու հապլար գանն ճէվէլանը սէրիան պիր հիւանիւ հալ ու ինթիգամէ վաղ խէրլէր։

Մէզքիր հապար զըրդ սէնէտէն պէրու գուլլանըլմագտա օրմաղալ, էվրասդրն հէր թարաֆընտա պունտ. ն շիֆայապ օլմուշ օլան խաթալար մուա. լէէի մէզքիրէնին եարբլըզընա վէ խաթալար մէշհուրէսինէ չահատէթ խէրլէր։

Տիւեանդրն հէր էեզանը վէ սբէչար տիւքքեղղարընտա գուտթուը 1 շիլին 1/2 բէնիյէ, վէ 2 չիլին 9 բէնիյէ վէ 4 չիլին 6 բէնիյէ սաթլըը։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՄԷԼՀԷՄԻ · ՍԻՄՈՒՄԻ ԲԱՆԱՄԷ

Պու մէլհէմին տէքի խաթալըզլարընա, գապարընզլարա, բիսաթիլէ, եաբրայա, պէրէյէ, քէսիլմիշէ, սգօրբիթէ, ֆիսթիլէ, պաստուրա, սօուգտան էլէրին չամլանմասընա վէ սարը պու կիպի խաթալըզլարա բէք պիրապիր օլարագ իլան. —«Ապլ Տօգթօր Լալորըն ֆոսֆոտինի» թիրքիա, Բումանիա վէ Պուլկարիսթան մէմալիքի իչիւն վէքիլ պուլունան ԷՅՄՈՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱՆԸՆ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրմտա Թրամվայ սթասիոնընը գուրպինտէ 95 վէ 97 նումէրօրու Ռումի Ինկիլիզ Մաղազասընտա Թօրան (վէ բերաքէնտէ) սաթլըը

ՏՕԳԹԷՕՐ ՁԵԼԱԼԵԱՆԸՆ

ԵԷՆԻ ՄՈՒԱՑԷՆԷԻԱՆԷՍԻ

Տօգթօրը մումպիլէյ՝ քէնտինէ միւրաճաաթ իտէն քէֆիսիլէրէ հէր վէճհէյէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, պու տէֆա քէնտի խաթա գապուլ իտէճէք մահալիի Գալաթատա Գարաքէյ ճատտէսինտէ Գօնսօլիտէի եանի Գումիսիոն խանրն գարշըսընտա 13 նումէրօրը խանէյէ նագլ իթմիշ օլուպ, հէր կիւն պիրա միւաթէնա սապահտան ագշամա գատար պուլունաճագ, վէ Ֆրէնկի, պէլ սօուգլուղը վէ ուսմամ պաքը թէնտուրիյէյէ տարը (ծննդական գործարանաց վերաբերեալ) քէֆիսիզլիքլէրէ պուշար օլան խաթէկեանը գապուլ վէ թէտավի իտճէքտրը։

15—1